Sponsoring

Alles wat u moet weten over sponsoring op school

‘Het Convenant onderwijs en sponsoring bepaalt de speelruimte en de spelregels voor sponsoring in het primair en het voortgezet onderwijs. Binnen dit speelveld is veel ruimte voor mooie en leerzame initiatieven.’

Staatssecretaris Sharon Dijksma

Scholen en sponsoring

Scholen in het primair en voortgezet onderwijs krijgen steeds vaker te maken met sponsoring. Sponsoring is een mooie gelegenheid voor de school om de maatschappij dichterbij de leerling te brengen. Sponsoring biedt kansen, maar ook bedreigingen. Het kan een uitkomst zijn om extraatjes van te betalen. Maar er zijn ook risico's aan verbonden. Leerlingen zijn makkelijk te beïnvloeden: het is dus belangrijk dat sponsoring zorgvuldig gebeurt. Ook moet sponsoring een gezonde en verantwoorde leefstijl aanmoedigen.

Convenant
Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft samen met onderwijsorganisaties en andere belangenorganisaties begin 2009 opnieuw een convenant gesloten waarin afspraken voor sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs zijn vastgelegd. Het convenant is niet bedoeld om sponsoring te bevorderen of te bestrijden en geeft geen aanwijzingen met welke bedrijven al dan niet een sponsorovereenkomst aangegaan mag worden. Het geeft aan onder welke voorwaarden sponsoring kan plaatsvinden. Die voorwaarden worden in deze brochure verduidelijkt.

Breed draagvlak
Het convenant bevat gedragsregels en richtlijnen voor het sponsorbeleid van scholen en gaat in op de wettelijke voorwaarden waaraan scholen zich moeten houden. Uit enthousiasme wordt weleens vergeten dat aan sponsoring ook verplichtingen verbonden zijn. Daarom moet er een breed draagvlak zijn bij alle betrokkenen. Schoolbesturen nemen samen met personeel, ouders en, in het voortgezet onderwijs, ook leerlingen in de medezeggenschapsraad (MR) een weloverwogen beslissing om wel of niet tot sponsoring over te gaan. U vindt in deze brochure nadere informatie over de rol van de medezeggenschap.

Maatschappelijke betrokkenheid
'De school staat midden in de samenleving. Samenwerking met maatschappelijk betrokken bedrijven, vaak uit de directe omgeving van de school, kan leerlingen nuttige ervaringen bieden.'

Staatssecretaris Sharon Dijksma

Meer informatie?
Deze brochure bevat de hoofdpunten uit het sponsorconvenant. Het volledige convenant kunt u raadplegen via de website van uw sectororganisatie of het Ministerie van OCW.

Voorbeelden van sponsoring

Bij sponsoring krijgt een school geld, goederen of diensten van een sponsor in ruil voor een verhoudingsgewijs geringe tegenprestatie. Het kan bijvoorbeeld gaan over:

- Betalen voor de aanschaf van aanvullend lesmateriaal, zoals dvd's, posters en spellen.
- Financieel ondersteunen van activiteiten zoals schoolfeesten, sportdagen, schoolzwemmen, schoolreisjes en excursies.
- Meebetalen aan de inrichting van klaslokalen en aan de (computer)apparatuur.
- Cateringactiviteiten zoals lunch, traktaties en hapjes.

Bij tegenprestaties kun je denken aan advertenties in de schoolkrant of de schoolgids, een opdruk op T-shirts, uitdelen van producten aan leerlingen of ouders en het aanprijzen van goederen of diensten.
Ook als de school uit eigen beweging overgaat tot een tegenprestatie, is er sprake van sponsoring. Zonder tegenprestatie is er geen sprake van sponsoring, maar van een donatie.

Broodjes voor het ontbijt
'De plaatselijke bakker sponsort de voorleesochtenden tijdens de jaarlijkse voorleesdagen op de school van mijn kinderen, met gezonde broodjes voor het ontbijt. Het voorlezen is al een feest, maar zo wordt ontbijten ook een feestje. Het is leuk als kinderen die ervaring meekrijgen. Daar hoef je helemaal niet gewichtig over te doen. We weten allemaal dat ontbijten een belangrijk moment van de dag is en meer dan hap, slik en met een krentenbol in je hand op weg naar school. Uit het reguliere budget van de school kan dit niet, terwijl het wel heel erg aansluit bij de waarden die je als school wilt uitdragen.'

Cynthia Vogeler, moeder van twee dochters op Nutsschool Zorgvliet in Den Haag

tip

Draagvlak voor sponsoring binnen de school is belangrijk. Dit is te bereiken door alle betrokkenen goed te informeren

Wat zijn de tegenprestaties ?
Staan deze in verhouding?

Wat voor gevoelens maakt dit los bij mijn leerlingen?

Waar moet de school zich aan houden?

Bij het sluiten van een sponsorovereenkomst gelden de volgende gedragsregels.

- De samenwerking mag de ontwikkeling van kinderen niet schaden.
- Sponsoring mag de onderwijsinhoud niet beïnvloeden en de uitvoering van de kernactiviteiten van de school mag hiervan niet afhankelijk worden.
- In lesmaterialen mag geen reclame voorkomen. Ook niet impliciet. De objectiviteit en betrouwbaarheid van het onderwijs mag niet in het geding zijn.
- Sponsoring mag niet misleidend zijn en mag niet appelleren aan gevoelens van angst of bijgelovigheid van leerlingen.
- Sponsoring moet een gezonde leefstijl aanmoedigen.
- Bij de aanschaf van (computer)apparatuur mag het niet zo zijn dat een aanvullende afname van bijvoorbeeld software van de sponsor verplicht is, of dat het gebruik van software van een ander bedrijf dan de sponsor wordt verboden.
- De mogelijkheden om leerlingen op stage te laten gaan, mag er niet toe leiden dat de school een andere afweging maakt ten aanzien van mogelijke sponsorovereenkomsten, dan zonder die stages.

Betrokken bij de buurt

'Als onderdeel van een lesproject over wonen hebben leerlingen van onze school gevels geschilderd. We hadden hiervoor 50 platen multiplex nodig. De woningbouwcorporatie bij ons in de buurt leverde het materiaal, dat in vorm gezaagd en wit geschilderd aangeleverd werd. Daar zijn we als school heel blij mee omdat het anders niet te betalen is. Als tegenprestatie zijn de multiplex platen als betimmering gebruikt voor leegstaande woningen. Zo wordt de wijk een beetje opgevrolijkt en laten we kinderen zien dat de wijk ook van hen is.'

Schoolleider Ivo Bravenboer van openbare basisschool De Schalm te Rotterdam-Katendrecht

tip

Hanteer bij het nemen van een besluit als stelregel: is het goed of slecht voor de ontwikkeling van de leerlingen?

Het bevoegd gezag is verantwoordelijk

Elke school maakt een eigen afweging over de maatschappelijke betrokkenheid van de sponsor, het sponsorbedrag en de verlangde tegenprestatie. Bij sponsoring moet wel aan een aantal wettelijke voorwaarden worden voldaan. Transparantie, informatie en een actieve rol van alle betrokkenen zijn belangrijk. Het bevoegd gezag dient met een aantal zaken rekening te houden.

- Voor sponsoring moet een breed draagvlak binnen de school zijn. Dat begint met het goed informeren van alle betrokkenen. Voor leerlingen, leraren en ouders moet duidelijk zijn wanneer sprake is van sponsoring.
- Het bevoegd gezag stelt een algemeen sponsorbeleid vast, dat wordt vastgelegd in het schoolplan. Een algemeen sponsorbeleid biedt een kader waarbinnen het bevoegd gezag of de schoolleiding kan handelen bij het aangaan van sponsorovereenkomsten.
- De school is verplicht informatie over het eigen sponsorbeleid in de schoolgids op te nemen. In de schoolgids moet beschreven worden welke normen de school hanteert bij het eventueel aangaan van sponsorovereenkomsten.
- Het bevoegd gezag is verplicht om een sponsorovereenkomst voor te leggen aan de gehele medezeggenschapsraad, die daarbij instemmingsbevoegdheid heeft.
- De samenwerking met een sponsor wordt vastgelegd in een (sponsor)overeenkomst.
- De school moet zich verantwoorden voor alle middelen die door sponsoring verkregen zijn. De inkomsten en uitgaven door en voor sponsoring moeten afzonderlijk in de jaarrekening worden opgenomen. De jaarrekening moet voor alle betrokkenen toegankelijk zijn.

tip

Het bevoegd gezag is altijd verantwoordelijk voor wat er in schoolverband plaatsvindt. Dat geldt ook als bijvoorbeeld de oudervereniging een sponsorovereenkomst aangaat waarbij een tegenprestatie wordt gevraagd waarmee ouders of leerlingen in schoolverband te maken krijgen. Ook dan moet het bevoegd gezag beoordelen of de activiteiten die in het kader van de sponsorovereenkomst gaan plaatsvinden, verantwoord zijn.

Sluit het aan
bij de waarden van
onze
school
?

De rol van de medezeggenschapsraad

De MR heeft een belangrijke rol bij sponsoring in het onderwijs. Op verschillende momenten heeft de medezeggenschapsraad bevoegdheden bij de besluitvorming rondom sponsoring.

- Als de school een sponsorovereenkomst aangaat, is zij verplicht deze overeenkomst voor te leggen aan de gehele MR. Leerkrachten, ouders (en leerlingen in het voortgezet onderwijs) hebben instemmingsrecht over sponsorbijdragen waarmee leerlingen te maken krijgen. Dit geldt voor activiteiten die binnen het onderwijs plaatsvinden en voor activiteiten die georganiseerd worden onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, zoals een excursie of een activiteit tijdens het overblijven (artikel 10, lid f WMS).
- Het bevoegd gezag moet in het schoolplan een algemeen sponsorbeleid vastleggen. In het sponsorbeleid wordt uitgelegd hoe de school handelt bij sponsoring waarmee leerlingen te maken krijgen. Dit is verplicht als de school een algemeen sponsorbeleid heeft vastgesteld, maar ook als de school over elk individueel geval van sponsoring apart beslist. De MR heeft instemmingsbevoegdheid over het vaststellen of wijzigen van het schoolplan (artikel 10, lid b WMS, artikel 12 WPO, artikel 24 WVO en artikel 21 WEC).
- Het ouder- en leerlingendeel van de MR moet instemmen bij het vaststellen of wijzigen van de schoolgids. In de schoolgids worden ouders, verzorgers en leerlingen geïnformeerd over de wijze waarop het bevoegd gezag omgaat met bijdragen die door sponsoring zijn verkregen (artikel 13, lid g en artikel 14, lid 1a WMS, artikel 13 WPO, artikel 24a WVO en artikel 22 WEC).
- De gehele MR heeft adviesrecht over een voorgenomen besluit van het schoolbestuur over het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, zoals de samenwerking met een sponsor (artikel 11, lid d WMS).
- Sponsoring kan ook aan de orde komen bij de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid van de school. Ook in dat geval heeft de gehele medezeggenschapsraad een adviesbevoegdheid (artikel 11, lid b WMS).
- De MR kan zelf het initiatief nemen om onderwerpen met het bevoegd gezag te bespreken. Zo kan de MR besluiten om het sponsorbeleid of een sponsorovereenkomst aan de orde te stellen (artikel 6 WMS).

Schaadt
het mijn
kind
niet?

De sponsor-overeenkomst

Bij het wel of niet aangaan van een sponsorovereenkomst is het raadzaam om je de volgende vragen te stellen.

- Wat zijn de intenties van de sponsor?
- Hoe groot is de sponsorbijdrage?
- Hoe staan de tegenprestaties in verhouding tot de bijdrage van de sponsor?
- Wat zijn de consequenties voor de school, de leerlingen, het personeel en de ouders?

tip

Het moet duidelijk zijn wat er wordt gesponsord. Als bijvoorbeeld sponsorproducten worden uitgereikt als prijs of beloning na een sportwedstrijd, moet iedereen weten dat het om gesponsorde producten gaat.

Klachten over reclame

Sponsoring gaat vaak samen met reclame-uitingen. Als een ouder, leerkracht of leerling een klacht heeft over de inhoud van de reclame, kan hij of zij een klacht indienen bij de Reclame Code Commissie. Zie: www.reclamecode.nl.
Wanneer er andere klachten zijn over de invulling en/of uitvoering van het sponsorbeleid op de school, dan kunnen deze worden aangekaart bij de klachtencommissie van de school.

Maatschappelijk ondernemen

'Ons bedrijf betekent graag iets voor de samenleving. Omdat de jeugd de toekomst heeft, zoeken we altijd naar sponsoractiviteiten die met jongeren en onderwijs te maken hebben. Wij sponsoren de topsportafdeling van het Pleincollege Sint-Joris in Eindhoven omdat sport ontzettend goed voor je is. Het is goed voor je conditie. Maar je leert er ook discipline van en samenwerken met anderen. Dat zijn aspecten die belangrijk zijn als je later werkt. Daar zijn wij als bedrijf weer bij gebaat.'

Directeur Antoon Meulendijk van Meulendijks Rondhout

Moedigt deze sponsor wel een **gezonde** leefstijl aan?

Meer informatie

Convenantpartners

Algemene Onderwijsbond
www.aob.nl

Algemene Vereniging Schoolleiders
www.avs.nl

Christelijk Nationaal Vakverbond Onderwijs
www.cnvo.nl

Consumentenbond
www.consumentenbond.nl

Groep Educatieve Uitgeverijen
www.nuv.nl

Landelijk Aktie Komitee Scholieren
www.laks.nl

Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag
www.lobo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
www.minocw.nl

MKB-Nederland
www.mkb.nl

Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders
www.nko.nl

PO-Raad
www.poraad.nl

Vereniging Openbaar Onderwijs
www.voo.nl

Vereniging VNO-NCW
www.vno-ncw.nl

Vereniging voor Ouders, christelijk onderwijs en opvoeding
www.ouders.net

VO-raad
www.vo-raad.nl

Colofon

Brochure Convenant sponsoring

Utrecht, september 2009

Tekst
Irene Hemels, Hemels Schrijfbedrijf,
De Bilt

Vormgeving en illustratie
Blik grafisch ontwerp, Utrecht

Fotografie
Hollandse Hoogte

Redactie
Kevin Basari (PO-Raad)
Marion Braat (Vereniging Openbaar Onderwijs)
Nico Foppen (Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders)

Drukwerk
Drukkerij Pascal, Utrecht

Deze brochure is een gezamenlijk initiatief van de ondertekenaars van het Convenant sponsoring, en is mogelijk gemaakt door een subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

FSC ©
Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. SCS-COC-00652-CI
© 1996 Forest Stewardship Council

eigendo
ptt pos